

УДК 331.101.26(477.64)

ОЦІНКА ТЕНДЕНЦІЙ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ФАКТОРІВ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО РИНКУ ПРАЦІ

Кутідзе Л.С., Єськов К.О.

Запорізький національний технічний університет

У статті проведено аналіз стану ринку праці Запорізької області. Визначено сучасні тенденції, що спостерігаються на регіональному ринку праці. Запропоновано виділити фактори, що формують попит на працю і фактори, що формують пропозицію. Такі фактори було розглянуто, як фактори сукупного попиту, що відображені у показнику валового регіонального продукту. Такий підхід дозволить більш чітко визначити регіональним органам влади напрямки і важелі впливу на стан регіонального ринку праці.

Ключові слова: регіональний ринок праці, фактори розвитку ринку праці, заробітна плата, попит і пропозиція робочої сили.

Постановка проблеми. Ринок праці є важливою складовою розвитку національної економіки, фактор зайнятості населення є визначальним як у формуванні соціально-економічного стану як всього суспільства, так і кожної людини. Створення необхідних умов для його ефективного функціонування сприяє більш високим темпам розвитку як національного, так і регіонального бізнесу, впровадженню інноваційних методів управління, підвищенню конкурентоспроможності різних галузей національного виробництва. Трансформаційні зміни, що відбуваються в економіці України, суттєво вплинули на регіональні ринки праці. І однією з найважливіших функцій державного управління в регіоні є аналіз та адекватне отриманому результату регулювання процесів зайнятості населення. Тому, для розробки рішень, щодо мінімізації негативних наслідків, актуальним є аналіз тенденцій, які спостерігаються на регіональному ринку праці і визначення основних факторів, що призводять до змін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням ринку праці України, присвячено роботи таких вітчизняних науковців, як З. В. Герасимчук, І. Ф. Гнибіденко, Б. М. Данилишин, Т. А. Засець, Е. М. Лібанова. Аналіз проблем розвитку регіональних ринків праці, визначення основних тенденцій, чинників та напрямів їх розвитку проводять С. М. Жовнір, М. Я. Зуб, Л. С. Шевченко, Г. Ю. Швидка та інші.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Сучасні трансформації, що відбуваються на регіональних ринках праці в Україні потребують ідентифікації сучасних проблем і виявлення їх причин, а також факторів, що впливають на збалансованість попиту і пропозиції на регіональному ринку праці.

Метою статті є оцінка стану регіонального ринку праці і виявлення факторів формування попиту і пропозиції в умовах сучасної кризи для подальшого визначення напрямків регулюючих дій регіональних органів влади.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні у всьому світі гостро стоїть проблема ефективного використання трудових ресурсів. В деяких країнах це пов'язано із швидкими темпами росту економіки, а відтак і зростанням потреб у трудових ресурсах, в інших – у зв'язку із появою інноваційних секторів економіки та нестачею кваліфікованих кадрів для їх обслуговування на ві-

тчизні, а інколи проблеми викликані низькими стандартами якості життя у країні, низькою оплатою праці, недостатнім соціальним пакетом.

Під ринком праці розуміють певну форму відносин, що відбивають зміст та баланс інтересів між суб'єктами ринку: роботодавцями, працівниками та державою. Ринок праці – це динамічна форма відносин, яка розвивається та змінюється, в результаті змінюються вимоги і коло проблем, пов'язаних з інтересами найманої робочої сили, наймачів, підприємців та профспілок [1].

Територіальна структура ринку праці є досить складною просторовою системою, яка складається з локального, регіонального, національного і світового ринків. Регіональний ринок праці визначають як сукупність соціально-трудових відносин, форм і методів узгодження і регулювання інтересів безпосередніх виробників і роботодавців (власників фірм), що функціонують у певному регіоні країни [2]. Структура регіонального ринку праці залежить від суспільно-географічних чинників та визначається структурою господарського комплексу регіону, особливостями територіальної організації виробництва та регіональної системи розселення, особливостями природно-географічних та соціально-економічних умов проживання населення.

Дослідження регіональних ринків праці надасть можливість відповідним державним інститутам точніше виявляти здобутки і проблеми в їх розвитку, визначати пріоритети і цільові показники для кожного з регіонів, конкретизувати заходи, спрямовані на вирівнювання соціально-економічного розвитку та подальше зростання регіонів.

У комплексній діагностиці регіональних ринків праці найбільш поширенішими показниками є рівень безробіття, навантаження на одне вільне робоче місце, частка зайнятого населення у загальній його чисельності, частка безробітних, які перебувають на обліку більше одного року. Науковці пропонують використовувати й такі показники, як: територіальна мобільність; рух робочої сили по підприємствах; обсяги найму і вивільнення працівників; чисельність тимчасових і сезонних працівників; дані про загальний стан економіки; рівні продуктивності праці і заробітної плати; попит на робочу силу та її пропозиція на ринку тощо [2; 3].

Регіональні ринки праці є складовими системами національного ринку праці, тому аналіз не-

Таблиця 1

Кількість населення Запорізької області з 1995 по 2017 рр.

Рік	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017
Тисяч осіб	2095	2047	1996	1949	1909	1877	1847	1821	1801	1785	1765	1774

Джерело: [5]

обхідно проводити, розглядаючи їх як елементи такої системи.

Для визначення можливих регулюючих дій з боку влади та розробки стратегічних планів і програм, крім оцінки стану і тенденцій розвитку регіональних ринків праці, необхідним є виявлення факторів їх формування. Важливо враховувати, що на ринок праці регіону будуть впливати фактори як регіонального, так і національного та міжнародного середовища. Доцільно ідентифікувати такі з них, які регіональна влада може корегувати.

Під час кризи в Україні відбулися серйозні структурні деформації економіки, що вплинуло й на ринок праці. У кожному з регіонів України зміни мають як загальні, так і специфічні риси. Розглянемо стан і основні тенденції, що спостерігаються на ринку праці Запорізької області.

Як і в Україні в цілому, де починаючи з 1992 р. кількість населення зменшилася на 19,1%, або 10 млн осіб [4], у Запорізькому регіоні з 1995 р. населення суттєво скорочувалося щороку (табл. 1).

Проте у 2015-2017 рр. відмічається стабілізація чисельності, попри початок кризи. Це можна пояснити тим, що саме на Запорізьку область припала значна кількість вимушено переміщених осіб (переселенців із АРК, м. Севастополь та зони Антитерористичної операції на сході України) – понад 65000 (офіційно зареєстрованих), а це понад 4,5% із більш ніж 1,6 млн осіб, більшість яких є працездатними. За кількістю переселенців Запорізька область займає друге місце після Харківщини [5].

У IV кварталі 2017 р. кількість зайнятого населення (15-70 років) по Україні становила 16,0 млн осіб, число безробітних відповідного віку – 1,8 млн осіб, рівень зайнятості населення – 55,4%, що на 0,3 пункти нижче у порівнянні із аналогічним періодом 2016 р., а рівень безробіття серед економічно-активного населення в Україні становив 9,9%. У Запорізькій області цей показник складає 10,3% [6].

Варто відмітити, що в оновленій стратегії розвитку «Україна-2020», яка була доповнена розділом «Стратегія подолання бідності» (документ має на меті впровадження європейських стандартів та норм життя), передбачено зменшення рівня безробіття по державі у 2018 р. до рівня 8,9% та до рівня 8,5% у 2020 р. [7].

Скорочення обсягів виробництва у регіоні та зростання кількості населення призвели до того, що станом на 2016 р. Запорізька область мала найбільший попит на одне вільне вакантне робоче місце – 46 заяв, при середньому значенні по країні – 11 претендентів на 1 вільне робоче місце (табл. 2).

Важливим елементом оцінки регіонального ринку праці є аналіз змін структури зайнятості населення за видами економічної діяльності.

Зайнятість населення за усіма видами діяльності, крім діяльності у сфері адміністративного

обслуговування та державного управління й оборони, скоротилася. При цьому найбільший дисбаланс між офіційним попитом і пропозицією робочої сили спостерігався у сільському господарстві, фінансовій та страховій діяльності, організації харчування, державному управлінні. Причини такого стану у кожній сфері мають різне походження – сезонний фактор, тіньова зайнятість, невідповідність ринку освітніх послуг запитам роботодавців тощо, і потребують детального дослідження (табл. 3).

Таблиця 2

Порівняльна характеристика статистичних даних регіонів України щодо кількості безробітних та потреб роботодавців у кадрах на основі даних за IV квартал 2016 року

Області*	Кількість зареєстрованих безробітних		Потреба роботодавців у працівниках для заміщення вільних вакантних посад, тис. од.	Навантаження на одне вільне робоче місце (вакантну посаду), осіб
	тис. осіб	% до населення працездатного віку		
Україна	390,8	1,5	36,0	11
Дніпропетровська	30,7	1,5	3,4	9
Донецька*	14,1	0,5	0,4	35
Закарпатська	5,9	0,8	0,4	14
Запорізька	23,3	2,2	0,5	46
Луганська*	8,1	0,6	0,4	23
Львівська	17,3	1,1	2,8	6
Одеська	14,0	1,0	2,7	5
Харківська	23,6	1,4	2,8	8
Чернівецька	8,0	1,4	0,7	11
м. Київ	11,6	0,6	5,5	2

Джерело: [8]

За видами виникнення (звільнення) у 2016 р. структура безробіття у Запорізькій області мала наступний вигляд: звільнено за власним бажанням 33%; з економічних причин (скорочення штату) 22%; не працевлаштовані після закінчення загальноосвітніх та вищих навчальних закладів 16%; мають сезонний характер роботи 10%; закінчився строк контракту 9%; зайняті домашніми обов'язками 3%; за станом здоров'я, оформлені на пенсію 2%; демобілізовані з військової строкової служби 1%; інше 4% [9].

Структура відкритих вакансій у регіоні на кінець 2017 р. виглядала так: виробництво 17,3%; торгівля 14,4%; сільське господарство 8,6%; транспорт 8,5%; туризм 6%; обслуговуючий персонал

4,8%; охорона та безпека 4,5%; ІТ, комп'ютери та інтернет 3,8%; будівництво 3,3%; інше 28,8% [10].

Виявлення дисбалансів на ринку праці потребує аналізу рівня заробітної плати, яка визначає рівновагу попиту і пропозиції робочої сили. Так, за рівнем середньої заробітної плати регіон займає 5 сходинку серед усіх регіонів України, без урахування АР Крим та м. Севастополь. Значення середньої зарплати у області становить 8336 грн. (станом на березень 2018 р.), що є на 0,55% менше середнього значення по країні (8382 грн.). Запорозжякі отримують на 38% менше ніж кияни (м. Київ – це регіон із найвищою оплатою праці), та на 30% більше від чернівчан, де

показник середньої заробітної плати є найменшим (6424 грн) [11].

Необхідно також зазначити, що на добробут населення значно вплинула інфляція. Виходячи з того, що за січень 2014 – травень 2018 рр. значення накопиченої інфляції дорівнює +98,7% [12].

Середній рівень заробітної плати по Запорізькій області на січень 2014 р. становив 3079 грн, а станом на квітень 2018 р. – 8478 грн [11], розглянемо тенденції зміни середнього рівня оплати праці у гривнях (рис. 1) та у доларовому еквіваленті (рис. 2).

З початку 2014 р. рівень оплати праці у гривневому вимірі невпинно зростає. Так за 52 місяці

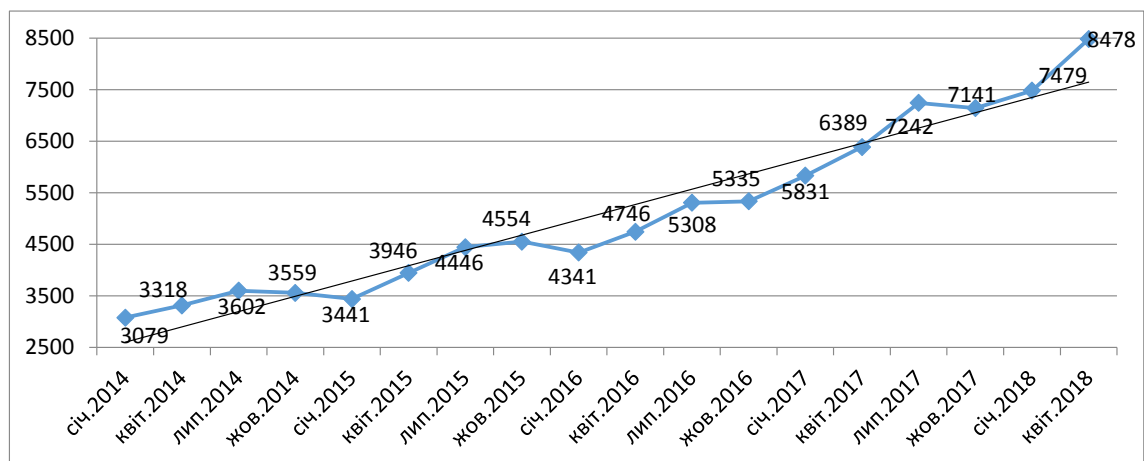

Рис. 1. Середній рівень оплати праці у Запорізькій області (2014-2018 рр.), грн.

Джерело: розраховано авторами на основі [11]

Таблиця 3

Зайнятість населення за видами економічної діяльності, рівень безробіття та кількість вакантних посад у Запорізькій області, 2013-2016 рр.

	2013 рік (тис. осіб)	2014 рік (тис. осіб)	2015 рік (тис. осіб)	2016 рік (тис. осіб)	Кількість зареєстрованих безробітних на кінець 2016 р.	Потреба роботодавців у кадрах для заміщення вакантних посад на кінець 2016 р.
Усього	821,9	773,5	745,1	734,9	23332	508
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	134,9	122,0	120,0	122,2	5259	25
Промисловість	188,4	172,8	166,6	163,1	3026	261
у т. ч. добувна промисловість	7,0	7,1	6,3	6,2	162	11
Переробна промисловість	146,5	131,6	127,0	122,6	2374	188
Будівництво	32,6	30,6	29,8	28,7	295	7
Оптова та роздрібна торгівля	184,4	168,4	156,0	157,5	2596	81
Транспорт, складське господарство	39,6	39,0	37,6	37,3	744	21
Тимчасове розміщування й організація харчування	15,5	15,0	13,8	13,2	1032	7
Інформація та телекомунікації	10,0	9,0	8,5	8,6	189	5
Фінансова та страхова діяльність	9,3	9,2	8,1	7,5	619	3
Операції з нерухомістю	12,5	12,4	12,3	11,6	139	1
Професійна, наукова та технічна діяльність	20,9	19,5	16,9	17,1	276	3
Адміністративне та допоміжне обслуговування	11,8	12,5	13,4	12,3	426	9
Державне управління й оборона	32,9	36,1	41,4	38,3	2930	20
Освіта	59,9	58,9	55,2	53,3	408	23
Охорона здоров'я	49,1	49,6	48,1	47,4	674	33
Мистецтво, спорт, розваги	8,9	8,8	8,5	7,5	109	6

Джерело: [8, с. 48, с. 52]

(січень 2014 – квітень 2018 рр.) середньорегіональний розмір зарплати збільшився на 5399 грн, тобто приріст склав 175% (рис. 1).

Задля нівелювання впливу девальвації на реальні доходи громадян, середній розмір оплати праці був перехований у долари США за середньомісячним курсом НБУ [13]. Аналіз виявив, що за час кризи найменше громадяни в доларовому еквіваленті отримували узимку 2016 р. – 169 дол. США., потім з'являється тенденція до зростання.

У квітні 2018 р. порівнюючи із січнем 2014 р. мешканці Запорізької області отримують на \$38 менше; у порівнянні із січнем 2016 р. (найгіршим часом) – на \$155 більше, що вказує на можливі перспективи подальшого зростання.

Тому регіональній владі, для виявлення проблем і більш чіткого розуміння можливих управлінських впливів, для досягнення рівноваги регіонального ринку праці, необхідно визначити фактори, що формують попит на працю саме за складовими внутрішнього регіонального продукту (ВРП).

Виявлення тенденцій, що спостерігаються на регіональному ринку праці є передумовою визначення факторів, які призводять до тих чи інших процесів. Визначення і аналіз факторів, що впливають на ринок праці, доцільно проводити, виходячи з того, що ринок являє собою взаємодію продавців і покупців, тобто його функціонування знаходиться під впливом факторів попиту і пропозиції. Попит на фактори виробництва, яким є труд, є похідним від попиту на товари для виробництва яких він використовується. Зменшення сукупного попиту безпосередньо впливає на попит на працю.

Найбільш повно регіональний сукупний попит враховано у такому показнику як валовий регіональний продукт (ВРП), який є узагальнюючим показником результату діяльності регіональної господарської системи [14]. ВРП агреговано оцінює стан її розвитку, у ньому відображено попит на товари та послуги з боку домогосподарств, інвесторів, держави, іноземців.

Виявлені у результаті аналізу ринку праці Запорізької області тенденції дозволяють припустити, що на ринок праці вплинули зменшення купівельної спроможності, зменшення інвестиційної активності бізнесу, зменшення обсягів експорту товарів та послуг.

Незважаючи на зростання номінальних доходів купівельна спроможність населення зменшилась, що негативно відображається на внутрішньому попиті на споживчі товари, які виробляються у країні і, у тому числі, у регіоні. Це призводить до зменшення обсягів виробництва споживчих товарів та послуг і зменшенню попиту на робочу силу з боку деяких галузей.

Уповільнення інвестиційної активності підприємств, пов'язане з нестабільністю політико-правового та економічного середовища, знижує попит на інвестиційні товари, що, також, призводить до зменшення потреби у робочій силі для їх виробництва і особливо суттєво відбивається на економіці промислових регіонів.

Значний вплив на формування сукупного попиту мають економічні фактори, що пов'язані зі змінами кон'юнктури ринків і цінами на товари, що експортуються. Звуження ринків збуту для промислових підприємств внаслідок розриву зв'язків на традиційних ринках, квотування обсягів продажу продукції аграрного сектору на європейському ринку не дає у повній мірі реалізувати підприємствам свій експортний потенціал і призводить до зменшення обсягів виробництва і, відповідно, до зменшення потреби у робочій силі. Це особливо відчутно для Запорізької області, експорт товарів і послуг якої у 2010 році склав 3376231 тис. дол. США, а у 2016 році – 246577, 8 тис. дол. США [11, с. 293].

Також, важливою складовою формування сукупного попиту є державні витрати, які пов'язані із виплатою заробітних плат у бюджетній сфері, державними замовленнями інвестиційних товарів тощо. Як вказує аналіз, у бюджетній сфері зайнятість зменшилася несуттєво. Але збільшення номінальної заробітної плати та інших соціальних виплат нівелюється інфляцією та необхідністю для населення спрямовувати значну частину коштів на оплату комунальних послуг, тим самим обмежуючи споживання інших товарів.

В той же час, стан ринку праці обумовлює її пропозиція. Однією з причин зміни пропозиції праці є переміщення робочої сили між регіонами і країнами. На сьогодні міграція стає однією із найбільших проблем на ринку праці України. Згідно досліджень Київського міжнародного інституту соціології (КМІС) за кордоном працює близько

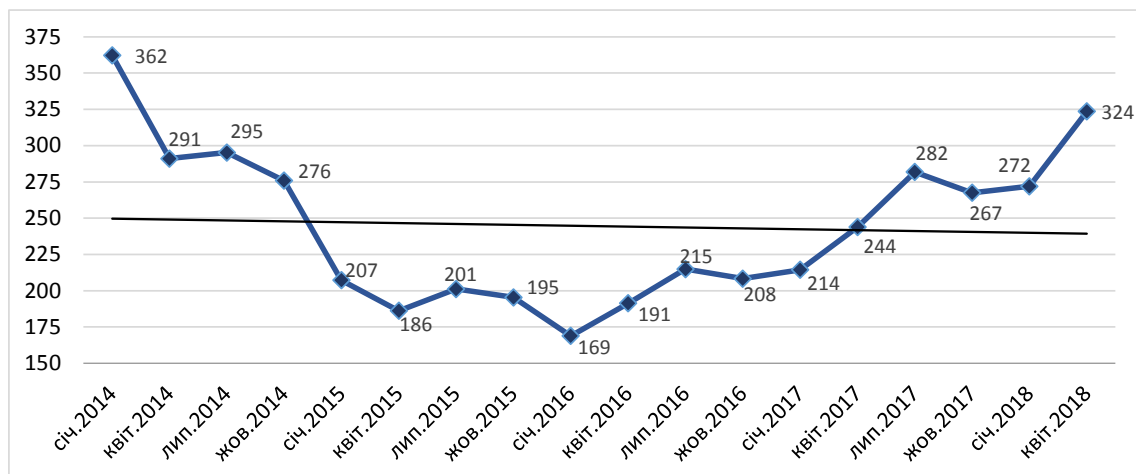

Рис. 2. Середній рівень оплати праці у Запорізькій області (2014–2018 рр.), дол. США

Джерело: розраховано авторами на основі [11, 13]

5,5 млн українців, третина з тих, що лишилися думають на питаннях своєї трудової міграції, а 6,3% все готують пакет документів на оформлення робочої візи [15]. У докладі ООН Україна була внесена у п'ятірку країн світу із найбільш швидкими темпами відтоку населення [16].

Підвищення внутрішньої і зовнішньої мобільності робочої сили змушує підприємців підвищувати заробітну плату робітникам, що можна спостерігати в Україні взагалі і, зокрема, у Запоріжжі.

Потрібно також враховувати вплив технологічних факторів, які призводять до змін продуктивності праці, таким чином впливаючи на попит на робочу силу, а також до зміни потреб у тих чи інших професіях, що призводить до структурного безробіття. Згідно прогнозу світової аналітичної компанії McKinsey через роботизацію у 2030 р. без роботи може залишитись близько 800 млн осіб, а це складатиме близько 9,5% від усього населення планети [17].

Ще одним важливим аспектом збалансованості ринку праці є відповідність пропозиції робочої сили кваліфікаційним вимогам роботодавців. Наразі в Україні склалася проблема із працевлаштуванням осіб із вищою освітою, яка створює структурний дисбаланс на ринку трудових ресурсів. Серед безробітних значний рівень таких, що мають вищу освіту. Так, у Києві, Одесі, Харкові, Львові, Запоріжжі рівень безробітних осіб із вищою освітою складає 80-87%. Тобто, ринок

праці в Україні потребує більше працівників із професійно-технічною освітою.

Висновки і пропозиції. Сучасна економічна криза в Україні призвела до суттєвого дисбалансу на регіональних ринках праці, у тому числі ринку праці Запорізького регіону. Найважчі на сьогодні проблеми потребують розробки і впровадження регіональної політики у цій сфері, метою якої повинно стати ефективне використання трудових ресурсів регіону. Зусилля місцевих органів влади повинні бути спрямовані на створення умов збалансованого розвитку регіонального ринку праці, що передбачає розробку відповідних програм і механізмів їх реалізації. Для цього необхідним є виявлення факторів, які впливають на ринок праці, для подальшої розробки інструментів, що дозволять подолати їх негативний вплив. Виокремлення факторів, що формують попит на робочу силу і факторів, що формують її пропозицію, дозволить більш чітко визначити місцевим органам влади напрямки і інструменти впливу на стан ринку праці. Серед таких напрямків можна виділити необхідність поліпшення інвестиційного клімату, створення комфортного для проживання середовища, стимулювання експортної діяльності підприємств, ефективне використання програм державної підтримки регіонального розвитку, формування інфраструктури регіонального ринку праці. Конкретизація інструментів, що спрямовані на збалансування попиту і пропозиції праці потребує подальшої розробки.

Список літератури:

1. Шевченко Л.С. Ринок праці в аспекті сучасної парадигми регіонального економічного розвитку / Л.С. Шевченко // Демографія та соціальна економіка. – 2004. – № 1-2. – С. 176-183.
2. Зайнятість та ринок праці: Підручник / за ред. Б.М. Данилишина: К.: 2008. – 200 с.
3. Швидка Г.Ю. Регіональні особливості ринку праці України / Г.Ю. Швидка // Демографія та соціальна економіка. – 2010. – № 2. – С. 160-167.
4. Демографічний щорічник: населення України // Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://database.ukrcensus.gov.ua/PXWEB2007/ukr/publ_new1/2016/naselen_2015.pdf.
5. Демографічний паспорт території // Головне управління статистики у Запорізькій області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://database.ukrcensus.gov.ua/Mult/Dialog/statfile1_c_files/pasport1.htm?23.
6. Основні показники ринку праці (річні дані) // Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/rp/ean/ean_u/osp_rik_b_07u.htm.
7. Електронна сторінка розділу «Законодавство України» сайту Верховної Ради України – «Стратегія подолання бідності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/161-2016-%D1%80>.
8. Статистичний щорічник Запорізької області за 2016 рік / Державна служба статистики України / за ред. Н.М. Липової – Запоріжжя: Головне управління статистики у Запорізькій області, 2017 р. – 435 с.
9. Інформація щодо кількості безробітних в Запорізькій області станом на початок 2018 року // Запорізький регіональний центр зайнятості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zap.dcz.gov.ua/news>.
10. Огляд статистики ринку праці міста Запоріжжя // Аналітичний сайт пошуку роботи та збору статистичних даних TRUD.COM [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zaporozhye.trud.com/salary/10.html>.
11. Зведена таблиця індексів споживчих цін з 2000 по 2018 рр. (%) // Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/economy/index/inflation/>.
12. Середня місячна зарплата по регіонах України в 2014-2018 рр. // Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/labour/salary/average/2014>.
13. Архів валютних курсів // Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/exchange/archive/nbu/2014-2018>.
14. Герасимчук З.В. Комплексна оцінка рівня сталого розвитку регіонів України // Економіка України. – 2002. – № 2. – С. 34-42.
15. Звіт щодо трудової міграції українців // Київський Міжнародний Інститут Соціології [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports>.
16. Доповідь ООН щодо трудової міграції та оцінки населення України на 2050 рік // ООН [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org.ua/ua/informatsiinyi-tsentr/news/4089-dopovid-proon-ukrainainzainiala-84-e-mistse-sered-188-krain-svitu>.
17. Прогноз McKinsey щодо трудової кризи // Міжнародна консалтингова компанія McKinsey & Company [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.mckinsey.com/ukraine/overview>.

Кутидзе Л.С., Еськов К.О.

Запорожский национальный технический университет

ОЦЕНКА ТЕНДЕНЦИЙ И ОПРЕДЕЛЕНИЕ ФАКТОРОВ РАЗВИТИЯ РЕГИОНАЛЬНОГО РЫНКА ТРУДА

Аннотация

В статье проведён анализ состояния рынка труда Запорожской области. Определены современные тенденции, наблюдаемые на региональном рынке труда. Предложено выделить факторы, формирующие спрос на труд и факторы, формирующие предложение. Такие факторы были рассмотрены, как факторы совокупного спроса, которые отражены в показателе валового регионального продукта. Такой подход позволит более чётко определить региональным органам власти направления и рычаги влияния на состояние регионального рынка труда.

Ключевые слова: региональный рынок труда, факторы развития рынка труда, заработная плата, спрос и предложение рабочей силы.

Kutidze L.S., Yeskov K.O.

Zaporizhzhya National Technical University

EVALUATION OF TRENDS AND IDENTIFICATION OF FACTORS OF REGIONAL LABOR MARKET

Summary

The project carried out an analysis of the labor market in the Zaporizhzhia region. Identified current trends that exist at the regional labor market. It's suggested to identify the factors that shape the demand for labor and the factors that form the proposal. These factors were consider as factors of aggregate demand, which reflected in the index of gross regional product. This approach will allow regional authorities accurately determine the direction and instruments of influence on the state of the regional labor market.

Keywords: regional labor market, factors of development of the labor market, salary, demand and supply of work force.